

From: PR NSi <pr@nsi.si>
Sent: Wednesday, March 11, 2026 12:51 PM
To: Mitja Šuštar - GLOSA <Mitja.Sustar@sindikat-zsss.si>
Subject: Odg.: : Glosina predvolilna vprašanja 2026

Pozdravljeni,
pošiljam odgovore skupne liste NSi, SLS, FOKUS.
Lep pozdrav,
Aleš Trtnik

mag. Aleš Trtnik
vodja službe za odnose z javnostmi
041 283 261
ales.trtnik@nsi.si
pr@nsi.si
Glavno tajništvo
Dvorakova ulica 11a, 1000 Ljubljana
01 241 66 50, tajnistvo@nsi.si
www.nsi.si

ODGOVORI GLOSA

Ali razumete dvig minimalne plače kot izoliran socialni korektiv ali kot element, ki mora biti sistemsko integriran v celotni plačni model javnega sektorja?

Dvig minimalne plače mora biti del sistemskih rešitev celotnega plačnega sistema v javnem sektorju.

Ali boste ob vsakem dvigu minimalne plače avtomatično prilagodili celotno plačno lestvico?

Minimalna plača mora slediti produktivnosti in je ne moremo umetno povečevati zaradi slabšanja ekonomskih in socialnih razmer. Zvišanje neto plač bomo zagotovili z zmanjševanjem davčne obremenitve dela. Najboljše javne uslužbenke bomo nagradili s povečanjem mase plač za izplačilo delovne uspešnosti, hkrati pa zahtevali dosledno odgovornost uradnikov za njihovo delo.

Kakšno razmerje med najnižjo in najvišjo plačo v javnem sektorju se vam zdi dolgoročno vzdržno in pravično? Prosimo za konkretno številko, ne za načelno izjavo.

Javni sektor mora biti v službi ljudi, zato predstavlja dodano vrednost pod pogojem, da je tudi učinkovit. Potrebujemo profesionalno, strokovno, politično nevtravno, samostojno, delavno, motivirano in svojemu poslanstvu predano javno upravo. Merilo za zaposlitev v javnem sektorju morajo biti izključno znanje, izkušnje in kompetence. Razmerje med najnižjim in najvišjim plačnim razredom v javnem sektorju, ki bo dolgoročno vzdržno, je odvisno od več dejavnikov in številčnega razmerja ne moremo določati vnaprej.

V kakšnem roku boste odpravili kompresijo, ki je v tem mandatu ponovno nastala? Odgovor, da je minimalna plača socialno nujna, ni dovolj. To razumemo. Vprašanje je

ali imate sistemsko rešitev ali pa boste prihodnji mandat znova upravljali z občasnimi popravki, ki ustvarjajo nove anomalije.

Nova minimalna plača vpliva na kompresijo spodnjega dela plačne lestvice, posledično so obstoječa plačna razmerja porušena, uravnilovka v spodnji tretjini se povečuje. Z vidika vrednotenja različno zahtevnih delovnih mest je to velik problem, ki ga bomo reševali z usklajevanjem plačne lestvice oziroma bo to stvar pogajanj in usklajevanj. Dejstvo je, da mora minimalna plača slediti produktivnosti in ne sme slabiti gospodarske konkurenčnosti države.

Na področju samozaposlenih v kulturi je bila uredba sprejeta. Vendar vprašanje ostaja: ali trenutna ureditev zagotavlja dolgoročno socialno varnost ali zgolj začasno stabilizacijo? Kako boste uredili bolniško varnost, pokojninsko prihodnost in kreditno sposobnost teh ljudi? Ali podpirate minimalni dohodkovni standard, ki bi preprečil zdrs pod prag dostojnega življenja?

V okviru plačevanja nadomestil prispevkov samozaposlenim v kulturi je potrebno uvesti ločnico med spodbujanjem vrhunskosti, kakovosti in socialnim korektivom pri plačilu prispevkov. Dvignili bomo splošno dohodninsko olajšavo, uvedli enostaven in pregleden davčni pavšal, izboljšali položaj normirancev. Vsi ti ukrepi bodo imeli tudi pozitiven vidik na zaposlene v kulturi.

Digitalno okolje odpira dodatna tveganja. Slovenska avtorska dela se uporabljajo za treniranje sistemov umetne inteligence brez jasnih pravil in brez nadomestil. Kako boste zaščitili ustvarjalce pred nepooblaščenno uporabo njihovih del? Ali podpirate obvezno nadomestilo za uporabo avtorskih del pri treniranju umetne inteligence? Kako boste zagotovili, da slovenski jezik v digitalnem prostoru ne postane obrobna kategorija?

V Novi Sloveniji se zavzemamo za aktivno spodbujanje rabe slovenskega jezika v elektronskih komunikacijskih napravah kot tudi v digitalnem okolju. Zakon o javni rabi slovenščine v prvem odstavku 15. a člena določa, da morajo operacijski sistemi, grafični ter govorni uporabniški vmesniki v elektronskih komunikacijskih in digitalnih odjemalnih napravah imeti omogočeno izbiro slovenščine in uporabo slovenskega črkopisa. Podpiramo tudi zakonsko ureditev področja nadomestil za uporabo avtorskih del na področju AI.

Kultura in varstvo narave nista proračunska okraska, temveč javno dobro. Kolikšen delež BDP ste pripravljene nameniti tem področjem? Prosimo za jasno številčno zavezo.

Pripravljeni smo dvigniti BDP za kulturo na 2%. Boljše kot bo šlo gospodarstvu, lažje bomo to dosegli.

Ali podpirate večletno programsko financiranje javnih zavodov, ki bi jim omogočilo stabilnost namesto stalne odvisnosti od letnih negotovosti? **Da.**

Pričakujemo tudi jasno stališče o socialnem dialogu. Ali boste sindikate dejansko vključili v pripravo zakonodaje, ki posega v položaj delavstva, ali bo dialog ponovno formalnost brez realnega vpliva?

Da, zakonodajne predloge, ki se nanašajo na ekonomsko in socialno politiko bomo obravnavali v okviru Ekonomsko-socialnega sveta.

Kako boste zagotovili strokovno in nepolitično kadrovanje v javnih institucijah?

Merilo za zaposlitev v javnem sektorju morajo biti izključno znanje, izkušnje in kompetence, ne pa politična pripadnost. Javni sektor je v službi ljudi in mora delovati strokovno in neodvisno od interesov posameznikov ali politike. Vzpostavili bomo osebno (tudi odškodninsko) odgovornost najvišjih uradnikov oziroma funkcionarjev.

In, nenazadnje, kako boste reševali stanovanjsko vprašanje mladih kulturnih in naravovarstvenih delavcev ter drugih zaposlenih v javnem sektorju in širše? Brez dostopnih stanovanj ni stabilne družbe, ampak grozeča prekarna prihodnost.

Usmerili se bomo v zagotavljanje pogojev, v katerih lahko vsi ljudje lažje pridejo do lastnega doma. Po raziskavi med mladimi si namreč velika večina želi živeti v lastnem stanovanju ali hiši, ne v najemu. Za boljše pogoje bomo poskrbeli s hitrejšim umeščanjem v prostor, poenostavitvijo pridobivanja gradbenih dovoljenj, spodbujanjem zasebne in javno-zasebne gradnje z ugodnim financiranjem. Predlagamo tudi 95 % državno jamstvo za prvi nakup stanovanja, s čimer mladim in družinam omogočimo dostop do kredita brez visokega začetnega vložka.